

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਜੇ.

ਪੀਟੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੱਤ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 350 ਆਫ 1962

23 ਅਗਸਤ 1966 ਈ

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਐੱਸ. 11 ਅਤੇ 60(1)(ਸੀਸੀਸੀ),
(3) ਅਤੇ (6)—ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ
ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ—ਨਿਰਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੁਰਕੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼-ਕਰਜ਼ਦਾਰ
ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਇਤਰਾਜ਼ ਨਿਰਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਉਸ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ
ਲਈ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੋ-ਕੀ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1940 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਿਣਦਾਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, XII ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼
ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਪੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ
ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪੂਰਵ-
ਲੋੜੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 60(I)(ccc) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ
ਅਟੈਚਮੈਂਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਗਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ
60, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼
ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰੋ.
ਪਹਿਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਗੁਣਾਂ
'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 13 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ
ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਵੰਬਰ, 1959 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੜ-ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ
ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 60, ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ
ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਨਵੰਬਰ, 1959 ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੁਰਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ

ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੱਥੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ; ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ. ਖੰਨਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਮਿਤੀ 20 ਸਤੰਬਰ, 1962, 1961 ਦੇ ਈਐਸਏ ਨੰਬਰ 1688 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜੇ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ।

ਆਰ.ਐਨ. ਸਾਂਚੀ ਅਤੇ ਆਈ.ਐਸ. ਕਰੇਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਹਤਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਬਹੁਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਨਰਾਇਣ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 26 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੱਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 3,408/50 ਪੈਸੇ ਦਾ ਮਨੀ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 13 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜੱਜ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। 47 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਖਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਉਸ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ 8 ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ 13 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੀ। ਘਰ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: -

(1) ਕੀ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ?

(3) ਮਿਤੀ 30 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

"ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਮਿਤੀ 10 ਦਸੰਬਰ, 1960, ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਮਿਤੀ 13 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀਕਾਰ ਸੀ, ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਘਰ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 60(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀਸੀਸੀ) ਅਧੀਨ ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਆਖਰੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ - "ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ 30 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ" - ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ 10 ਦਸੰਬਰ, 1960, ਨਹੀਂ ਸੀ। 30 ਅਗਸਤ, 1960 ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਾਰੂ ਰੈਜ਼ ਨਿਆਇਕਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਰਣਾ- ਦੇਣਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਖੁਦ ਦੂਜੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ, ਗੌਰੀ ਬਨਾਮ ਉਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ 'ਤੇ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਦਲੀਲ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60, ਧਾਰਾ (6) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: XII ਅਤੇ 1942 ਦੇ VI ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 60 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾਵਾਂ (3), (4) ਅਤੇ (5) ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਕੁਰਕੀ ਸਰਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੌਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਸਥਿਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਕੁਰਕੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਲਾਜ਼ 6 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਪੇਪਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ (3) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ-

"ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ"।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 60(1) (ਸੀਸੀਸੀ) ਦੇ ਮੂਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੈਸ-ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਸਟਾਪੇਲ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੁਚੇਤ ਛੋਟ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਛੋਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਥਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਛੋਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੈਜ਼ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਗੌਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਧਾਰਾ (6) ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੌਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਭੀਡੇ ਜੇ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ: -

"* * * ਇੱਥੇ ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34, ਪੰਜਾਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ ਡਿਬਟੇਡਨੈਸ ਐਕਟ ਅਤੇ 1940 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ XII ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸੋਧਾਂ

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 34 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਪੰਜਾਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ ਡਿਬਟਡਨੈਸ ਐਕਟ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 1940 ਦਾ ਐਕਟ XII ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਧਾਰਾ (6) ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ XII ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੈਸ-ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 60(1) (ਸੀਸੀਸੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਅਟੈਚਮੈਂਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਗਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 60 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗੌਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 13 ਅਗਸਤ, 1930 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮੁੜ-ਵਿਕਰੀ ਜੋ ਕਿ ਨਵੰਬਰ, 1959 ਵਿੱਚ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 60, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਨਵੰਬਰ, 1959 ਵਿੱਚ ਕੁਰਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੈਸ-ਜੁਡੀਕੇਟਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੱਥੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗੌਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਤ ਹਾਂ: -

. . . "ਸਥਿਤੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਨਿਰਣੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਿਜ਼ ਜੁਡੀਕੇਟਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨੱਥੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਟੈਚਮੈਂਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। . ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕੁਰਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਕਿ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 60(1) (ਸੀਸੀਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਘਰ ਇੱਕ "ਖੰਡਰ" ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੀਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਲਜ਼ਾਮ ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਗਵਾਹ-ਬਕਸੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਝਗੜੇ ਵਾਲਾ ਘਰ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ "ਖੰਡਰ" ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਣ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਖੋਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਠੋਸ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜੇ ਇਹ ਖੋਜ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਘਰ ਵਿਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

Parveen Rani, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।